

Økologi og handel med CO₂ -kvoter

Af Gert Tinggaard Svendsen, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet

Økologisk jordbrug er en potentiel ny aktør i det europæiske CO₂ -kvotesystem

Den 1. januar 2005 trådte EU's direktiv for handel med CO₂ -kvoter i kraft. Selve CO₂ -kvotesystemet er en enestående innovation inden for moderne miljøregulering, der med fordel har kunnet overføres til EU på baggrund af de amerikanske erfaringer. Formålet med kvotesystemet er at indfri målene i Kyotoaftalen fra 1997. Her aftalte industrilandsene samlet at reducere deres udledninger af drivhusgasser med 5,2 procent i perioden 1990-2012, mens EU påtog sig en reduktionsforpligtelse på 8 procent.

Byrdefordelingen i EU

Byrdefordelingen i EU spænder vidt. Grækenland har fået lov til at øge sin CO₂ -udledning med 25 procent. Sverige har ligeledes lov at sætte sin i vejret, dog kun med 4 procent, mens Frankrig har forpligtet sig til 0 procent reduktion, altså at 1990-udledningen holdes konstant. Danmark forpligtede sig i 1997 sammen med Tyskland til en ambitiøs CO₂ reduktionsmålsætning på 21 procent i 2012. Et marked for handel med CO₂ -kvoter er her en hensigtsmæssig måde at nå målsætningen på. Derved kommer CO₂ -reduktionen til at foregå, hvor den sker billigst.

Økologisk drift udleder mindre CO₂

Der er talrige muligheder for at reducere CO₂ såsom vindmøller, sol- og bølgeenergi, bio-brændsler og energieffektiviseringer. Ét af de nyeste skud på stammen er netop økologisk landbrug. Ny forskning påpeger, at økologisk drift formentlig udleder mindre CO₂, fordi der bruges husdyrgødning i stedet for handelsgødning. Handelsgødning kræver både store mængder energi i fremstillingen og frigiver samtidig kvælstofoxider (stærke drivhusgasser) under omsætningen i jorden. Husdyrgødning har et lavere kvælstofniveau og frigiver derfor færre kvælstofoxider. Det potentielle bidrag til drivhuseffekten er muligvis op til 37 pct. lavere ved økologisk drift end i konventionelle systemer. CO₂ -udledningen fra landbrug, som endnu ikke er omfattet af kvotesystemet, udgør ca. 12 procent af den samlede CO₂ -udledning i både Danmark og EU. Økologiske landmænd vil således kunne

få en stærk økonomisk tilskyndelse til at indgå i CO₂ -handelssystemet, hvis deres mindre energiintensive produktionsform virkelig kan reducere CO₂ -udledningen og dermed frigøre salgbare CO₂ -kvoter. Alle landmænd, som deltager i systemet, både konventionelle og økologiske, vil ved deltagelse i markedet få en ekstra økonomisk belønning for at indføre ny teknologi, der medfører mindre CO₂ -udledning, fordi de derved skaber overskydende kvoter, som kan sælges til markedspris.

Hovedparten af forskningen vedr. økologi og klimaforandringer koncentrerer sig p.t. om to områder, hvor økologisk landbrug kan mindske klimaforandringer: 1) Økologiske landbrug udleder færre drivhusgasser (N₂O/lattergas) end konventionelt landbrug pga. produktionsmetoder uden kunstgødning; 2) Økologisk landbrug øger jordens biomasse, hvorved der kan optages mere CO₂ i jorden. På denne måde, kan økologisk jordbrug sandsynligvis være med til at løse verdens klimaproblemer og sikre grøn vækst i det ny årtusind.

Denne klumme blev bragt d. 23. januar 2009 i Økologisk Jordbrug nr. 424.